

Uttalande - BFN U 96:4

Uppgift om inköp och försäljning inom samma koncern, m.m.

5 kap. 7 och 24 §§ årsredovisningslagen (1995:1554; ÅRL)

Förutsättningar

Enligt 5 kap. 7 § ÅRL skall moderbolag* och dotterföretag ange hur stor del av räkenskapsårets inköp och försäljningar som avser andra koncernföretag. Vidare skall enligt 5 kap. 24 § ÅRL ett bolag som är dotterbolag lämna uppgift om namn, organisationsnummer och säte för de moderföretag som upprättar koncernredovisning för den största och minsta koncern som bolaget ingår i som dotterbolag. Uppgift skall också lämnas om var det går att få tillgång till utländska moderföretags koncernredovisningar.

Syftet med uppgiftsskyldigheten enligt 5 kap. 7 och 24 §§ ÅRL är att visa bolagets beroende av andra koncernföretag och att tillgodose olika intressenters behov av insyn i koncernförhållandena. I uttalandet behandlas hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

Samtliga tilläggsupplysningar skall enligt 5 kap. 1 § första stycket ÅRL lämnas i not eller - om det inte står i strid med kravet på överskådlighet - i balans- och resultaträkningarna.

BFNs bedömning

Begreppen moderbolag, dotterföretag och koncernföretag i 5 kap. 7 § ÅRL anknyter till definitionerna i lagens 1 kap. 4 §. Med *moderbolag* avses ett bolag som har ett på visst sätt beskrivet bestämmande inflytande över en annan juridisk person. Endast svenska juridiska personer kan vara moderbolag i ÅRL:s mening medan ett *dotterföretag* kan vara antingen en svensk eller en utländsk juridisk person. Vidare kan endast sådana svenska juridiska personer som skall eller får tillämpa ÅRL vara moderbolag. En *koncern* i ÅRL:s mening förutsätter således att moderbolaget dels är svenskt, dels upprättar årsbokslut och årsredovisning med tillämpning av ÅRL. Med *koncernföretag* avses samtliga företag - moderbolag, dotterföretag, systerföretag - som ingår i en sådan koncern som nu beskrivits.

Av det anförda följer att ett utländskt företag inte kan vara moderbolag i ÅRL:s mening men däremot dotterföretag eller annat koncernföretag, t.ex. systerföretag, förutsatt att dess moderbolag är svenskt. Detsamma gäller sådana svenska juridiska personer som inte tillämpar ÅRL, exempelvis stiftelser, enskilda näringsidkare och sådana ekonomiska föreningar som väljer att stå utanför ÅRL:s tillämpningsområde. För ett bolag som ägs av ett utländskt företag - som inte självt ingår i en koncern enligt ÅRL:s definition - innebär det nu sagda att upplysningsskyldigheten enligt 5 kap. 7 § ÅRL endast omfattar transaktioner inom den del av företagsgruppen som har bolaget som moderbolag.

Ett bolag kan således ingå i en företagsgrupp med andra företag än sådana som omfattas av ÅRL:s koncerndefinition. Detta kan vara fallet om moderföretaget för hela gruppen är ett svenskt företag som står utanför ÅRL:s tillämpningsområde eller är ett utländskt företag. För att på ett rättvisande sätt visa bl.a. beroendet av andra företag i gruppen är det inte alltid tillräckligt att bolaget endast upplyser om inköp och försäljning avseende sådana företag inom gruppen som utgör koncernföretag i ÅRL:s mening. Upplysningar bör därför normalt lämnas för hela företagsgruppen med särskild uppgift om inköp och försäljning avseende koncernföretag enligt ÅRL. Om de transaktioner som avser koncernföretag enligt ÅRL är av oväsentlig betydelse behöver dock sådan särredovisning inte ske.

Begreppen inköp och försäljning är korresponderande. Med *försäljning* avses normalt vad som redovisas som nettoomsättning i resultaträkningen och med *inköp* vad som hos motparten klassificeras som försäljning.

Fördelningen mellan för företagsgruppen interna respektive externa inköp och försäljningar skall anges procentuellt. Därjämte kan beloppsuppgifter lämnas. Uppgifterna kan baseras på levererad kvantitet om detta ger en bättre bild av de koncerninterna transaktionerna än uppgifter baserade på värde. Bolaget skall lämna upplysning om vilken metod som används.

Inköp och försäljning avseende dotterföretag som inte - direkt eller indirekt - ägs till 100 procent redovisas till fulla belopp, dvs. utan reduktion för minoritetsintressen.

Informationen kan lämnas på följande sätt. "Av årets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser A procent av inköpen och B procent av försäljningen andra företag inom hela den företagsgrupp som bolaget tillhör (X-bolaget med dotterföretag). C procent av inköpen och D procent av försäljningen avser företag inom den koncern som omfattas av ÅRL:s bestämmelser (Y-bolaget med dotterföretag)".

Kravet enligt 5 kap. 24 § ÅRL på att lämna uppgift om moderföretag avser även moderföretag som är utländskt och inte enbart moderbolag enligt ÅRL. Det är lämpligt att uppgift om moderföretagets säte anges med såväl ort som land. Vid bedömningen av vad som utgör ett företags säte skall den lagstiftning under vilken företaget i fråga lyder tillämpas.

Detta uttalande gäller fr.o.m. den 1 januari 1997 och ersätter uttalandet BFN U 90:1 Uppgift om moderbolag samt inköp och försäljning inom samma koncern som därmed upphör att gälla. Det upphävda uttalandet skall dock tillämpas i fråga om räkenskapsår som inletts före utgången av år 1996.

*I detta uttalande avses med begreppet "bolag" samtliga företag som upprättar sitt bokslut med tillämpning av ÅRL, dvs. även sådana ekonomiska föreningar som med stöd av 11 c § bokföringslagen (1976:125) och 9 kap. 15 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar har valt att övergå till ÅRL:s regelsystem.